



FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2016-12-20

§ 399

Policy och riktlinjer för intern kontroll. KS 2016-223

KS, KF

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

- 1 Fastställa Policy för intern kontroll.

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta, under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar fastställa Policyn för intern kontroll,

- 1 Upphäva Reglementet för ekonomisk intern kontroll.
- 2 Fastställa Riktlinjer till policy för intern kontroll.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2016-12-15

Policy för intern kontroll, 2016-12-14

Riktlinjer för intern kontroll, 2016-12-14

Sammanfattning av ärendet

PwC genomförde under 2015, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Falkenbergs kommun, en översiktlig granskning av den interna kontrollen.

Revisorerna uppfattar att nämndernas och styrelsens hantering och arbete med intern kontroll inte är tillräcklig. Bland annat skriver revisorerna att strukturen måste förbättras och att kommunstyrelsen måste ta ett större övergripande ansvar för att utforma gemensamma strukturer för hur den interna kontrollen ska bedrivas. Rekommendationen är att fullmäktige beslutar om ett internkontrollreglemente då det i dagsläget endast finns ett reglemente för intern ekonomisk kontroll som har beslutats av kommunstyrelsen. Revisorerna skriver också att riskanalyser bör ske från såväl ett målperspektiv som från ett förtroendeperspektiv. Förslaget från revisorerna var att kommunstyrelsen skulle ge kommunchefen i uppdrag att leda, samordna och utveckla arbetet med intern kontroll, vilket också kommunstyrelsen fattade beslut om under 2015.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram en policy med tillhörande riktlinjer för intern kontroll med vissa förändringar jämfört med tidigare reglemente. Bland annat beskriver policyn att intern kontroll även omfattar verksamhet och inte bara ekonomi.

Ekonomi

Beslutet i sig har ingen påverkan på kommunens ekonomi.



FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2016-12-20

Forts § 399

Övervägande

Kommunstyrelseförvaltningen har, istället för att omarbета befintligt reglemente för intern kontroll, tagit fram en policy för intern kontroll. Det tidigare internkontrollarbetet, som baserar sig på nuvarande reglemente och endast avser ekonomi, kommer framöver att omfattas av den nya policyn. Detta innebär att policyn fullt ut kommer att ersätta det tidigare reglementet, varför detta bör upphävas i sin helhet.

Policyn är ett normerande styrdokument som gäller samtliga nämnder avseende både intern kontroll av verksamhet och ekonomi. Enligt policyn kommer kommunstyrelsen att ta en större roll utifrån uppdraget att leda, samordna och utveckla arbetet med intern kontroll i kommunen. Detta är påbörjat i och med framtagandet av policy och riktlinjer. Parallellt med framtagandet av policy och riktlinjer har kommunstyrelseförvaltningen arbetat med att ta fram internkontrollpunkter för 2017, såväl kommungemensamma som för kommunstyrelsens egen del. Avsikten är att i nästa fas, i nära samarbete med övriga förvaltningar, ta fram dels en gemensam metod för att hantera intern kontroll 2017 och dels en gemensam arbetsmetodik för intern kontroll.

En viktig förändring i policyn jämfört med tidigare reglemente är att policyn talar om att intern kontroll även omfattar verksamhet och inte bara ekonomi. En ytterligare förändring är att internkontrollåret enligt policyn följer kalenderår, för att harmoniera med budget och årsredovisning.

För att underlätta tillämpningen av policyn har även riktlinjer för intern kontroll tagits fram. För att snabbare kunna komplettera och revidera dessa riktlinjer föreslås att de fastställs av kommunstyrelsen.

Av policyn framgår att kommunstyrelsen även ska informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunägda bolagen. Policyn omfattar inte bolagen men i samband med revidering av bolagens ägardirektiv bör säkerställas att bolagen tar fram en policy för den interna kontrollen och att denna ska harmoniera med den nu framtagna policyn.

Vid protokollet

Johan Ahlberg

Protokollet justerat 2016-12-21 och anslaget 2016-12-22.

Utdragsbestyrkande



FALKENBERG

Policy

Datum
2016-12-14

Policy för intern kontroll

Diarienummer	Fastställt av Kommunfullmäktige	Datum för fastställande 2017-xx-xx
Dokumenttyp Policy	Dokumentet gäller för Alla nämnder	Giltighetstid tillsvidare
Revideringsansvarig Kommunstyrelsen	Revideringsintervall Vart annat år	Revideringsdatum
Dokumentansvarig (funktion) Chef utvecklingsavdelningen	Uppföljningsansvarig och tidplan Kommunstyrelsen	

1. Syfte

NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE (<i>kursivt = helt ny text</i>)
<p><u>REGLEMENTE FÖR INTERN EKONOMISK KONTROLL</u></p> <p>antaget av kommunstyrelsen 1998-10-13 § 155 med ändring 2003-06-10 § 105 Och 2009-08-11 § 149</p>	<p><u>POLICY FÖR INTERN KONTROLL</u></p> <p>Antaget av kommunfullmäktige 2017-xx-xx, §</p>
<p>Allmänt</p> <p>Detta reglemente avser inte att reglera vad som är god intern kontroll. Hur den interna kontrollen skall gå till beslutas i särskilda reglementen. Reglementet avser inte heller att reglera hur uppföljning av kvalitet och kvantitet mot fastställda mål skall ske.</p> <p>I detta reglemente fastställs däremot ansvaret för den interna kontrollen samt på vilket sätt uppföljning skall ske. I begreppet intern kontroll ingår också att bevaka att fastställda policys följs.</p>	<p>Allmänt</p> <p><i>Med intern kontroll avses de åtgärder som vidtas i en organisation för att förhindra att denna – genom avsiktliga eller oavsiktliga fel från de förtroendevaldas eller anställdas sida – drabbas av förluster.</i></p> <p><i>Den interna kontrollen kan utgöras dels av generella kontroller såsom ansvars- och arbetsfördelning och skydd mot obehörig åtkomst av register och program, dels av olika kontrollmoment inbyggda i system och rutiner. I begreppet intern kontroll ingår också att bevaka att fastställa styrdokument följs.</i></p>
	<p>Syfte</p> <p><i>Syftet med detta reglemente är att säkerställa att styrelsen och nämnderna upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, d v s att de med en rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande mål uppnås:</i></p> <ul style="list-style-type: none"><i>- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet</i><i>- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten</i><i>- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.</i>

	<i>Den interna kontrollen ska ses som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen i kommunen.</i>
--	--

2. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

- Av kommunallagen 6 kap 7 § framgår att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

3. Policy

NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
<p>1. Kommunstyrelsen</p> <p>Kommunstyrelsen har ansvaret för att kommunövergripande reglementen, regler och policys upprättas. Kommunstyrelsen har också ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll hos kommunens nämnder och förvaltningar.</p> <p>Kommunstyrelsen skall med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs besluta om sådana.</p>	<p>3. 1. Kommunstyrelsen</p> <p>Kommunstyrelsen har ansvaret för att kommunövergripande reglementen, styrdokument etc upprättas. Kommunstyrelsen har också ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll hos kommunens nämnder och förvaltningar. <i>I detta ingår att upprätta en organisation kring intern kontroll inom kommunen som tillgodoser kommunens kontrollbehov.</i></p> <p>Kommunstyrelsen skall med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs besluta om sådana.</p> <p><i>Kommunstyrelsen ska bedriva egen intern kontroll på sina verksamhetsområden i enlighet med det som gäller för nämnderna i § 3.</i></p>

NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
<p>2. Nämnderna</p> <p>Nämnderna har det yttersta ansvaret för att kommunövergripande reglementen, regler och policys följs inom sitt verksamhetsområde.</p> <p>Nämnderna skall också, i syfte att åstadkomma en god intern kontroll, upprätta regler och policys som kan behövas för den nämndspecifika verksamheten. I övrigt skall kommunövergripande reglementen m m fastställda av kommunstyrelsen gälla.</p>	<p>3.2. Nämnderna</p> <p>Nämnderna har det yttersta ansvaret för <i>den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden ska se till att</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Upprätta en organisation för den interna kontrollen</i> - <i>Besluta om riktlinjer för den interna kontrollen</i> - <i>Ansvara för att regler och instruktioner följs</i>
<p>3. Förvaltningscheferna</p> <p>Inom en nämnds verksamhetsområde ansvarar förvaltningschefen för att förvaltnings-specifika regler etc utformas så att en god intern kontroll kan upprätthållas.</p>	<p>3.3. Förvaltningscheferna</p> <p>Inom en nämnds verksamhetsområde ansvarar förvaltningschefen för att förvaltnings-specifika <i>anvisningar</i> etc utformas så att en god intern kontroll kan <i>upprätthållas. Förvaltningschefen ska leda arbetet med att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll. Riktlinjer för intern kontroll ska antas av nämnden.</i></p> <p><i>Förvaltningschefen ska ge kontinuerlig uppföljning till nämnden om den interna kontrollen.</i></p>
<p>4. Verksamhetsansvariga</p> <p>Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna reglementen, regler och policys samt informera övriga anställda om dessa. Vidare skall de verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.</p> <p>Brister i den interna kontrollen skall</p>	<p>3.4. Verksamhetsansvariga</p> <p>Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna reglementen, <i>styrdokument</i> samt informera övriga anställda om dessa. <i>Vidare ska de verka för att de anställda arbetar mot uppsatta mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.</i></p> <p>Brister i den interna kontrollen skall</p>

omedelbart rapporteras till närmast överordnad chef.	omedelbart rapporteras till närmast överordnad chef.
NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
	<p>3.5. Övriga anställda</p> <p><i>Övriga anställda är skyldiga att följa antagna styrdokument i sin arbetsutövning.</i></p> <p><i>Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste överordnad eller den som nämnden utsett.</i></p>
	<p>3.6. Styrning och uppföljning av intern kontroll</p> <p><i>Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ska som grund för sin styrning genomföra riskbedömningar (risk- och väsentlighetsanalys) för den samlade verksamheten. Riskbedömningarna ska uppdateras årligen eller i samband med större förändringar i verksamheten.</i></p>
<p>5. Plan för granskning av den interna kontrollen</p> <p><i>Granskningsåret för den interna kontrollen ska vara 1 juni - 31 maj.</i></p> <p><i>Nämnden skall varje år, senast i september månad, anta en särskild plan för kommande periods granskning av den interna kontrollen.</i></p> <p>I planen skall framgå</p> <ul style="list-style-type: none"> - vad som skall granskas under året, - vilka reglementen, regler eller policys som berörs, - vem som är ansvarig för granskningen 	<p>3.7. Intern kontrollplan</p> <p><i>Granskningsåret för den interna kontrollen ska vara verksamhetsåret, dvs 1 januari – 31 december.</i></p> <p><i>Nämnden ska inför varje verksamhetsår, senast i februari månad, anta en särskild plan för kommande periods granskning av den interna kontrollen.</i></p>

<p>och</p> <ul style="list-style-type: none"> - när granskningen skall rapporteras till nämnden. <p><i>Planen skall överlämnas till kommunstyrelsen senast under oktober månad.</i></p>	<p>Planen skall överlämnas till kommunstyrelsen senast under <i>februari</i> månad, så att nämndernas kontrollpunkter kan samordnas med de kammungemensamma kontrollmomenten.</p> <p><i>Kommunstyrelsen ska inför varje verksamhetsår, senast i Mars fastställa dels sin egna internkontrollplan och dels det kammungemensamma kontrollmoment för kommande periods granskning av den interna kontrollen.</i></p>
<p>NUVARANDE LYDELSE</p>	<p>NY LYDELSE</p>
<p>6. Nämndens rapporteringsskyldighet</p> <p><i>Nämnden skall senast i september, i samband med att planen för kommande period antas, behandla föregående periods granskning.</i></p> <p><i>Nämnden skall rapportera resultatet, från föregående periods granskning, till kommunstyrelsen senast oktober månad.</i></p> <p>Rapportering skall samtidigt ske till kommunens revisorer.</p>	<p>3.8. Nämndens rapporteringsskyldighet</p> <p>Nämnden skall senast i <i>februari</i>, i samband med att planen för kommande period antas, behandla föregående periods granskning.</p> <p>Nämnden skall rapportera resultatet, från föregående periods granskning, till kommunstyrelsen senast <i>mars</i> månad.</p> <p>Rapportering skall samtidigt ske till kommunens revisorer.</p>
	<p>3.9. Kommunstyrelsens skyldigheter</p> <p><i>Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. Om behov av förbättringar föreligger ska styrelsen informera respektive nämnden.</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunägda bolagen.</i></p> <p><i>Rapportering till kommunfullmäktig ska ske</i></p>

	<i>årligen i anslutning till årsredovisningen. I samband härmed ska kommunstyrelsen om skäl föreligger föreslå kommunfullmäktige besluta om åtgärder som behöver vidtas.</i>
--	--

4. Definitioner och avgränsningar

Policyn omfattar samtliga kommunala nämnder, inklusive kommunstyrelsen, i Falkenbergs kommun. Samtliga nämnder ska i sitt intern kontrollarbete delta i samordning av intern kontroll såvitt avser den/de gemensamma kontrollpunkterna som fastställs av kommunstyrelsen årsvis.

Kontrollen av fastställda kontrollpunkter genomförs av respektive nämnd/förvaltning inom sin verksamhet. Det är upp till varje nämnd att själv eventuellt överenskomma med annan nämnd om att utföra kontrollerna hos varandra.

5. Ansvar och uppföljning

Kommunfullmäktige ansvarar för att besluta om policyn och eventuella revideringar av densamma.

Kommunstyrelsen ansvarar för intern kontroll framgår av policyn ovan.



FALKENBERG

Riktlinjer

Datum
2016-12-14

Riktlinjer till Policy för intern kontroll

Diarienummer	Fastställt av Kommunstyrelsen	Datum för fastställande 2017-xx-xx
Dokumenttyp Riktlinjer	Dokumentet gäller för Alla nämnder	Giltighetstid tillsvidare
Revideringsansvarig Kommunstyrelsen	Revideringsintervall Vart annat år	Revideringsdatum
Dokumentansvarig (funktion) Chef utvecklingsavdelningen	Uppföljningsansvarig och tidplan Kommunstyrelsen	

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige har antagit en policy för intern kontroll.

2. Syfte

Kommunstyrelsen fastställer dessa riktlinjer för att utförligare beskriva och förtydliga vad som åsyftas i policyn och hur genomförandet av den intern kontrollen ska ske..

Numreringen i riktlinjerna hänvisar till numreringen i policyn.

3. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

- Kommunallagen 6 kap 7 §
- Policy för intern kontroll

4. Riktlinjer

NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
Saknas riktlinjer	RIKTLINJER TILL POLICYN FÖR INTERN KONTROLL
	<p>1. Syfte</p> <p><i><u>Rimlig grad av säkerhet</u> betyder att en avvägning ska göras mellan kontrollkostnaden och kontrollnyttan. Vikten av att upprätthålla kommuninvånarnas förtroende ska vägas in. Styrelsen och nämnderna ansvarar för utformningen av kontrollrutiner.</i></p> <p><i>Med <u>ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet</u> innebär bl.a. att ha kontroll över ekonomin, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till fastställda verksamhetsmål.</i></p> <p><i>Med <u>tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten</u> innebär att kommunstyrelsen och nämnderna samt de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till korrekt bokföring samt en relevant och rättvisande information om verksamhet/tillförlitlig redovisning av kommunens prestationer och resursanvändning</i></p>

	<i>Efterlevnad av lagar, föreskrifter, styrdokument m.m. omfattar tillämpning av lagstiftning samt Falkenbergs kommuns interna regelverk. Även ingångna avtal berörs och ska efterlevas. Den interna kontrollen ska även bidra till att varumärket Falkenbergs kommun inte skadas av oönskade händelser.</i>
NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
	3.1. Kommunstyrelsen <i>Enligt kommunallagen (KL) 6 kap 1 och 3 §§ har kommunstyrelsen ansvar för att leda, samordna, styra och ha uppsikt över kommunens och nämndernas verksamheter. I detta ingår att lämna råd, ge anvisningar, göra påpekanden och om nödvändigt, lämna förslag till fullmäktige om förändringar.</i>
	3.2. Nämnderna <i>Nämndernas ansvar regleras i KL 6 kap 7 §. I ansvaret ligger att, utifrån kommunens principer om intern kontroll, utforma riktlinjer för den egna verksamheten. Varje nämnd ska fastställa</i> <i>- hur planering och rapportering av internkontroll ska gå till</i> <i>- hur brister i den interna kontrollen ska rapporteras</i>
	3.3. Förvaltningscheferna <i>Med kontinuerlig uppföljning menas att minst en gång per år skriftligen rapportera till nämnden och ge en samlad bedömning om hur den interna kontrollen fungerar. Allvarliga brott/överträdelser mot den interna kontrollen ska rapporteras till nämnden omedelbart.</i>
	3.4. och 3.5. Verksamhetsansvariga och övriga anställda <i>Ändamålet med intern kontroll är att omedelbart kunna stoppa/eliminera eventuella</i>

	<i>felaktigheter. Vid uppmärksammade fel och brister ska omedelbart åtgärder vidtas. Fel och brister ska dokumenteras och utredas. Vid utredningen ska hänsyn tas till felaktigheten/bristens omfattning</i>
NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
	3.6. Styrning och uppföljning av intern kontroll <i>Nämnden ska inom sin organisation tydliggöra ansvaret för den interna kontrollen och innebörden av denna. I detta ingår att planera och prioritera arbetet med utveckling av rutiner för att stärka den interna kontrollen. Som grund för planering, prioritering och uppföljning ska en risk- och väsentlighetsanalys genomföras. Med risk avses sannolikheten för att icke önskvärda händelser inträffar och med väsentlighet avses de politiska, ekonomiska, mänskliga och tekniska konsekvenser som kan uppstå vid olika händelser.</i>
Utdrag ur reglementet punkt 5. Plan för granskning av den interna kontrollen I planen skall framgå - vad som skall granskas under året, - vilka reglementen, regler eller policys som berörs, - vem som är ansvarig för granskningen och - när granskningen skall rapporteras till nämnden.	3.7. Intern kontrollplan <i>Internkontrollplan ska inför varje verksamhetsår antas av nämnderna senast februari och av kommunstyrelsen senast i mars månad. Kontrollmomenten bör väljas ut med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen. Internkontrollplanen ska minst innehålla:</i> <i>- vad som skall granskas under året,</i> <i>- vilka reglementen och styrdokument som berörs,</i> <i>- vilka kontrollmetoder som ska användas</i> <i>- vem som är ansvarig för granskningen</i> <i>- när granskningen skall rapporteras till nämnden.</i> <i>- genomförd riskbedömning om så behövs</i> <i>Nämnden ska utöver sina egna kontrollmoment även utföra de kommunövergripande kontrollmoment som kommunstyrelsen fastställt.</i>

NUVARANDE LYDELSE	NY LYDELSE
	<p>3.8. Nämndens rapporteringsskyldighet <i>Genomförd uppföljning ska rapporteras till nämnden oavsett utfall. Vid upptäckta brister ska även lämnas förslag på åtgärder för att förbättra kontrollen. Rapporten ska innehålla omfattning av uppföljningen, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder. Allvarligare brott mot eller brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till styrelsen.</i></p>
	<p>3.9 Kommunstyrelsens skyldigheter <i>Rapporten ska innehålla omfattning av uppföljningen, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder. Rapporten ska vid behov även innehålla förslag på åtgärder för förbättringar av kommungemensamma rutiner.</i></p>

5. Definitioner och avgränsningar

Framgår av Policyn för intern kontroll.

6. Ansvar och uppföljning

Framgår av Policyn för intern kontroll.